

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissově a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **M. M. A. D.**, zast. Mgr. Petrem Hradilem, advokátem, se sídlem Půdova 648/3, Praha, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 9. 2020, č. j. PPR-22863-1/ČJ-2020-990115, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 1. 2023, č. j. 8 A 128/2020-109,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 1. 2023, č. j. 8 A 128/2020-109, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 9. 2020, č. j. PPR-22863-1/ČJ-2020-990115, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 32.684 Kč, k rukám jeho zástupce Mgr. Petra Hradila, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalobce dne 16. 10. 2019 podal na zastupitelském úřadě v Káhiře žádost o krátkodobé schengenské vízum za účelem turistickým k více vstupům na období od 4. do 11. 12. 2019. Zastupitelský úřad rozhodnutím č. CAIR201910160008, které bylo žalobci doručeno dne 31. 10. 2019, žádost zamítl s odůvodněním, že některý z členských států Evropské unie považuje žalobce za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost, veřejné zdraví nebo mezinárodní vztahy. Dne 15. 11. 2019 požádal žalobce Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (dále jen „ministerstvo“) o nové posouzení důvodů neudělení víza. Ministerstvo rozhodnutím ze dne 3. 2. 2020, č. j. 300791/2020-VO, (dále jen „rozhodnutí ministerstva ze

dne 3. 2. 2020“) tuto žádost zamítlo s odkazem na závazné stanovisko Policie České republiky ze dne 8. 1. 2020, č. j. CPR-1452-1/ČJ-2020-930320 (dále jen „závazné stanovisko“).

[2] Následně žalobce požádal žalovaného žádostí ze dne 8. 7. 2020 v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), (dále jen „nařízení GDPR“), a se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů (dále jen „zákon o zpracování osobních údajů“), aby žalovaný žalobci

- I) sdělil, zda zpracovává jeho osobní údaje, zejména o tom,
 - (i) kterým či kterými členskými státy je považován za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost, veřejné zdraví, nebo pro mezinárodní vztahy jednoho nebo více členských států,
 - (ii) konkrétně za jakou z těchto hrozeb je považován, tj. zda za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost, veřejné zdraví či pro mezinárodní vztahy a
 - (iii) z konkrétně jakého důvodu (či kvůli jakému jednání) je za takovou hrozbu považován,
- II) předal tyto údaje a zároveň mu sdělil informace stanovené v § 28 odst. 1 zákona o zpracování osobních údajů,
- III) provedl výmaz jeho osobních údajů o tom, že je považován za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost, veřejné zdraví nebo pro mezinárodní vztahy jednoho nebo více členských států.

[3] Na tuto žádost reagoval žalovaný přípisem označeným jako „Zpracování osobních údajů - sdělení“ ze dne 10. 9. 2020, č. j. PPR-22863-1/ČJ-2020-990115 (dále tak jen „sdělení“ nebo „napadené rozhodnutí“), v němž uvedl, že v Schengenském informačním systému II nejsou o žalobci vedeny žádné osobní údaje. Tento systém podle žalovaného neobsahoval žádný záznam pořízený pro účely odepření vstupu nebo zákazu pobytu vztahující se k osobě žalobce.

II.

[4] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) tuto žalobu zamítl.

[5] Městský soud se seznámil s listinami zařazenými do utajované části správního spisu a uvedl, že neobsahují žádné konkrétní skutečnosti, pouze hodnocení toho, za jakou hrozbu je žalobce považován. Současně však městský soud shledal, že zájem na utajení těchto informací ve smyslu § 28 odst. 2 písm. a) zákona o zpracování osobních údajů převažuje nad právem žalobce se s těmito informacemi seznámit a vyjádřit se k nim. Soud se zabýval i povahou sdělení a z judikatury Nejvyššího správního soudu dovodil, že písemná informace o vyřízení žádosti o přístup k osobním údajům poskytnutá podle § 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

[6] Námitku žalobce, že mu nebylo sděleno, zda je nebo byl veden v Schengenském informačním systému II, městský soud neshledal důvodnou. Poukázal na to, že žalovaný

pokračování

žalobci sdělil, že v tomto systému veden není. Městský soud dále uvedl, že žalovaný jako správce národní součásti Vízového informačního systému (dále jen „VIS“) žalobci již v rozhodnutí ze dne 20. 11. 2018 sdělil, které osobní údaje jsou o něm v tomto systému vedeny. Tyto skutečnosti jsou mu tedy již známy. Jelikož žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že k osobě žalobce vyjma údajů vedených ve VIS nevede žádné osobní údaje, podle městského soudu je z toho zřejmé, že žalobce není žalovaným veden ani jako nežádoucí osoba. Městský soud dodal, že na žádost podle § 28 zákona o zpracování osobních údajů je třeba odpovědět kladně, tj. uvést jaké údaje jsou v jakých databázích vedené, nikoliv vyjmenovávat, v jakých všech databázích žadatel veden není.

[7] Městský soud dále dovodil, že žalovaný není povinen žalobci sdělovat, který členský stát jej považuje za hrozbu a případně za jakou konkrétní hrozbu, neboť se nejedná o osobní údaj, ale o hodnocení nebo úsudek správního orgánu v souvislosti s řízením o jeho žádosti o krátkodobé vízum. Tento úsudek mu měl být a také byl sdělen v rozhodnutí o žádosti o vízum ze dne 22. 6. 2022, jak žalobce sám uváděl v žalobě. Konkrétní důvody, pro které je žalobce považován za hrozbu pro veřejný pořádek, v utajované části spisu uvedeny nejsou, žalovaný je tedy neměl k dispozici a nemohl je žalobci sdělit. K dispozici měl jen negativní stanovisko orgánů podle čl. 4 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, o Vízovém informačním systému (VIS) a o výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy (dále jen „vízový kodex“), na základě kterého zaslal konzulátu své negativní stanovisko. Městský soud připustil, že o požadavku žalobce o výmaz jeho osobních údajů žalovaný explicitně nerozhodl, nicméně z rozhodnutí bylo zřejmé, že žalovaný o žalobci nevede žádné údaje, které by mohl vymazat. Rušit napadené rozhodnutí jen pro tuto vadu tak považoval za formalistické. Městský soud uzavřel, že „co se týče jeho údajů vedených ve VIS, mu [žalobci] bylo odpovězeno již v předchozích rozhodnutích (viz sdělení ze dne 20. 11. 2018)“, a napadené rozhodnutí „splnilo požadavky na přístup k osobním údajům dle ust. § 28 odst. 1 zákona o zpracování osobních údajů. Žalovaný žalobci sdělil, jaké údaje k jeho osobě vede, resp. že jiné údaje nad rámec údajů vedených ve VIS nevede, tedy v duchu: „Co měli, to dali.““

III.

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[9] Stěžovatel uvádí, že z rozhodnutí ministerstva ze dne 3. 2. 2020 o jeho žádosti o udělení víza dovozuje, že žalovaný zpracovává jeho osobní údaje včetně důvodů, pro které je považován za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost a veřejné zdraví, neboť ministerstvo v tomto rozhodnutí uvedlo, že rozhodovalo na základě negativního závazného stanoviska. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem městského soudu o tom, že tyto důvody nejsou osobními údaji, ale hodnocením či úsudkem správního orgánu. Poukazuje na to, že žalovaný nespороval, že požadované informace jsou stěžovatelovými osobními údaji, tedy v tomto byl i s žalovaným ve shodě.

[10] Stěžovatel nesouhlasí ani s tím, že by se v rámci výkonu práva na přístup k osobním údajům mohl osobních údajů domáhat pouze v řízení o žádosti o udělení víza u ministerstva. Má za to, že může uplatňovat práva na přístup k osobním údajům a na jejich výmaz či

domáhat se přezkumu důvodů, pro které je považován za hrozbu ve smyslu č. 32 odst. 1 písm. a) bod vi) vízového kodexu i vůči žalovanému. Poukazuje na druhé rozhodnutí ministerstva o jeho žádosti o udělení víza ze dne 22. 6. 2022, č. j. 304300-4/2022-VO, (kterým opětovně stěžovatelovu žádost o nové posouzení důvodů pro neudělení krátkodobého víza zamítlo – poznámka soudu) a na přípisy ministerstva, podle kterých požadovanými údaji nedisponuje. Namítá, že i pokud by mu část informací již poskytlo ministerstvo, nezabývá to žalovaného povinností poskytnout mu tyto údaje také.

[11] Stěžovatel dále brojí proti závěru městského soudu o tom, že ve věci byl dán důvod vést některé informace odděleně od zbytku správního spisu v utajované části a že nad jeho právem na seznámení se s těmito informacemi převáží zájem na jejich utajení. Poukazuje na to, že sám soud uvádí, že listiny v utajované části spisu neobsahují žádné konkrétní informace. Má tedy za to, že není na místě vést utajovanou část spisu, když většina informací v této části spisu pravděpodobně tajná není, resp. se nejedná o informace, které by stěžovatel neznal. S ohledem na okolnosti projednávaného případu má tedy za to, že nebyl dán žádný důvod, pro který by měly být dané informace utajované, a pokud je žalovaný utajil, tak postupoval v rozporu s právními předpisy včetně § 28 odst. 2 písm. a) zákona o zpracování osobních údajů a čl. 47 Listiny Evropské unie.

[12] Stěžovatel rovněž namítá, že pokud ho za hrozbu označily třetí orgány, které jsou v napadeném rozhodnutí i rozsudku označeny jako „orgány dle čl. 4 odst. 4 vízového kodexu“, měl žalovaný i soud povinnost tato jejich stanoviska přezkoumat. Opakuje, že pro neoprávněné zpracovávání jeho osobních údajů o tom, že je hrozbou pro veřejný pořádek, není dán žádný důvod a zasahuje to do jeho práv, zejména práv v řízení o udělení krátkodobého víza. Stěžovatel namítá porušení § 28 odst. 1, § 29 odst. 2 a § 30 odst. 1 a 4 zákona o zpracování osobních údajů a čl. 15 a 17 nařízení GDPR, neboť žalovaný jeho osobní údaje nevymazal. Uvádí, že sám nemůže vědět ani zkontrolovat, zda mu žalovaný skutečně předal veškeré údaje, ale má za to, že nepředal a nadto je ani nevymazal.

IV.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že stěžovatel není veden v informačním systému cizinců, v evidenci nežádoucích osob, ani v Schengenském informačním systému II.

[14] Žalovaný dodává, že Policie České republiky provozuje národní součást VIS a vysvětluje jeho účel. Ve VIS jsou k osobě stěžovatele vedeny osobní údaje coby žadatele o vízum v rozsahu stanoveném v čl. 9 odst. 4 vízového kodexu a jsou uchovávány v souladu s § 160 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Je zde současně vedena i informace o neudělení víza. Před odesláním konečného stanoviska ministerstvu provádí Policie České republiky prostřednictvím národní součásti VIS bezpečnostní prověrku v databázích (Policie České republiky nebo smluvních států obsahující informace k osobám a věcem). Součástí bezpečnostní prověrky je posouzení žádosti k vydání rozhodnutí orgánem podle čl. 4 odst. 4 vízového kodexu. Na základě bezpečnostní prověrky dospěla Policie České republiky k negativnímu závaznému stanovisku ve věci udělení krátkodobého víza stěžovateli. V národní součásti VIS vede Policie České republiky v rámci bezpečnostní prověrky u konkrétní žádosti pouze výsledek lustrace a stanoviska vyžádaných orgánů podle čl. 4 odst. 4 vízového kodexu.

pokračování

[15] Žalovaný je přesvědčen, že došlo k řádnému a úplnému vyřízení stěžovatelovy žádosti v rozsahu, ve kterém je povinen stěžovatele informovat. Žalovaný využil svého práva neposkytovat k věci bližší informace, neboť by tím mohlo dojít k ohrožení zájmů třetích osob.

V.

[16] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost je důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatel zvolil správný prostředek soudní ochrany, pokud se proti sdělení žalovaného bránil žalobou proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 s. ř. s.). Tento závěr vyslovil Nejvyšší správní soud poprvé již v rozsudku z 25. 6. 2014, č. j. 1 Aps 15/2013-33, publ. pod č. 3088/2014 Sb. NSS, a potvrdil jej mimo jiné i v jiném rozsudku týkajícím se stěžovatele ze dne 18. 11. 2020, č. j. 4 Azs 246/2020-27.

[19] Nejvyšší správní soud se však v prvé řadě musel zabývat tím, zda je napadený rozsudek přezkoumatelný. Nepřezkoumatelnost je totiž vada natolik závažná, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat v souladu s § 109 odst. 4 s. ř. s. z úřední povinnosti, tedy i tehdy, když ji stěžovatel výslovně nenamítá (jako tomu je v právě projednávaném případě). Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti.

[20] V projednávané věci stěžovatel požádal žalovaného ve smyslu § 28 a § 29 zákona o zpracování osobních údajů o sdělení, předání a výmaz osobních údajů, které v souvislosti se stěžovatelem zpracovává a na základě kterých vydala Policie České republiky negativní závazné stanovisko v řízení o jeho žádosti o udělení krátkodobého víza. Konkrétně stěžovatel požadoval, aby mu žalovaný sdělil, zda zpracovává jeho osobní údaje o tom, (1) kterým členským státem EU nebo kterými členskými státy EU je nebo byl považován za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost, veřejné zdraví nebo mezinárodní vztahy; (2) konkrétně za jakou z těchto hrozeb je nebo byl považován; (3) z jakého důvodu (kvůli jakému jednání) je či byl za tuto hrozbu považován. Dále stěžovatel požadoval předání jeho osobních údajů, sdělení informací stanovených v § 28 odst. 1 zákona o zpracování osobních údajů a rovněž požadoval výmaz těchto osobních údajů (viz též výše odst. [2]).

[21] Žalovaný na žádost stěžovatele reagoval napadeným rozhodnutím, v němž uvedl, že v Schengenském informačním systému II nejsou vedeny žádné stěžovatelovy osobní údaje. Dále v něm vysvětlil, že v souladu s vízovým kodexem posuzuje a rozhoduje o žádostech o udělení krátkodobého víza konzulát příslušného členského státu schengenského prostoru a důvody neudělení víza jsou oznamovány prostřednictvím standardního formuláře. Žalovaný dodal, že není povinen v souvislosti s tím sdělovat jakékoli bližší informace. Odkázal na čl. 41 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 ze dne 20. prosince 2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II), a na čl. 58 odst. 4 rozhodnutí Rady

2007/533/SVV ze dne 12. června 2007 o zřízení, provozování a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II), z nichž dovodil, že Policie České republiky „neposkytuje informace, pokud je to nevyhnutelné pro výkon zákonného úkolu v souvislosti se záznamem nebo z důvodu ochrany práv a svobod třetích zemí.“ Dále žalovaný odkázal na § 30 odst. 2 zákona o zpracování osobních údajů, podle něhož může odmítnout vyhovět žádosti, je-li zjevně nedůvodná nebo nepřiměřená zejména proto, že se v krátké době v téže věci opakuje, a poučil stěžovatele též o možnosti obrátit se souvislosti s vyřízením jeho žádosti na Úřad pro ochranu osobních údajů a na možnost žádat o soudní ochranu.

[22] Z uvedeného je zřejmé, že se stěžovatel domáhal sdělení a výmazu osobních údajů podle § 28 a § 29 zákona o zpracování osobních údajů, na základě kterých vydala Policie České republiky negativní závazné stanovisko, které bylo důvodem zamítnutí stěžovatelovy žádosti o udělení krátkodobého víza.

[23] K tomu, aby subjekt údajů věděl, zda spravující orgán zpracovává jeho osobní údaje, slouží již zmíněný § 28 zákona o zpracování osobních údajů. Podle něj *spravující orgán na žádost subjektu údajů sdělí, zda zpracovává osobní údaje vztahující se k jeho osobě. Jestliže takové údaje spravující orgán zpracovává, předá je subjektu údajů a sdělí mu informace o a) účelu zpracování osobních údajů, b) právních předpisech, na základě kterých tyto údaje převážně zpracovává, c) příjemcích, popřípadě kategoriích příjemců, d) předpokládané době uchování nebo způsobu jejího určení, e) právu požádat o opravu, omezení zpracování nebo výmaz osobních údajů a f) zdroji těchto údajů.*

[24] K ochraně před zásahem do stěžovatelových práv v podobě evidování jeho osobních údajů je pak určen jiný prostředek ochrany, a to žádost o výmaz osobních údajů dle § 29 odst. 2 zákona o zpracování osobních údajů, podle něž *spravující orgán na žádost subjektu údajů provede výmaz osobních údajů vztahujících se k jeho osobě, pokud spravující orgán porušil zásady zpracování osobních údajů podle § 25 nebo jiného právního předpisu nebo omezení zpracování některých kategorií osobních údajů, nebo pokud má spravující orgán povinnost tyto údaje vymazat.*

[25] Žalovaný byl povinen žádost stěžovatele podanou podle § 28 (právo na přístup k osobním údajům) a § 29 (právo na opravu, omezení zpracování nebo výmaz osobních údajů) zákona o zpracování osobních údajů vyřídit v souladu s tímto zákonem. Žádosti nemusí spravující orgán vyhovět, shledá-li ji zjevně nedůvodnou nebo nepřiměřenou, zejména proto, že se v krátké době v téže věci opakuje (§ 30 odst. 2 zákona o zpracování osobních údajů). Nevyhovět žádosti (či vyhovět pouze částečně) lze i z jiných důvodů, které jsou dány v § 28 odst. 2 a § 29 odst. 2 a 5 uvedeného zákona. Speciální úprava se pak týká situací, kdy by vyhověním žádosti nebo sdělením o nevyhovění došlo k ohrožení chráněných zájmů podle § 28 odst. 2 téhož zákona. V takovém případě spravující orgán informuje subjekt osobních údajů stejně jako ty žadatele, jejichž osobní údaje nezpracovává (§ 28 odst. 3 a § 29 odst. 5 věta druhá zákona o zpracování osobních údajů), případně tak, aby ohrožení chráněných zájmů předcházel. Ve smyslu § 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů je o vyřízení žádosti spravující orgán povinen žadatele písemně informovat, a to včetně odůvodnění (s výjimkou případů, kdy se žádosti v plném rozsahu vyhovuje).

pokračování

[26] V projednávaném případě městský soud přistoupil k věcnému posouzení napadeného rozhodnutí a zabýval se jeho zákonností. Podle Nejvyššího správního soudu však bylo třeba nejprve posoudit, zda vůbec žalovaný vyřídil stěžovatelu žádost o sdělení zpracovávaných osobních údajů a jejich výmaz v souladu s výše uvedenou právní úpravou.

[27] Žalovaný v napadeném rozhodnutí stěžovateli sdělil pouze jednu konkrétní skutečnost týkající se zpracovávání jeho osobních údajů, a to tu, že Schengenský informační systém II nezpracovává žádné osobní údaje, které by se vztahovaly k osobě stěžovatele. Dále pak stěžovatele nad rámec potřebného či požadovaného obecně informoval o smyslu a účelu tohoto systému. Sdělení této informace jistě nelze považovat za vyhovění žádosti stěžovatele v plném rozsahu, tedy bez nutnosti připojit odůvodnění. Žalovaný se tímto vyjádřil pouze k jedné z databází zpracovávajících osobní údaje fyzických osob, k níž má přístup. Nadto tímto sdělením nijak nereagoval na konkrétní body stěžovateluvy žádosti ze dne 8. 7. 2020. Stěžovatel se totiž neptal, zda jsou jeho osobní údaje zpracovávány v Schengenském informačním systému II, ale žádal o sdělení o tom, zda žalovaný zpracovává jeho osobní údaje týkající se toho, který členský stát EU jej považuje za hrozbu, za jakou hrozbu a z jakého důvodu, žádal o předání těchto osobních údajů a jejich výmaz. Z toho je zcela zřejmé, že sdělení o tom, že jeho osobní údaje nejsou zpracovávány v Schengenském informačním systému II, není odpovědí na žádný z bodů uvedené stěžovateluvy žádosti.

[28] Obdobně ani další část napadeného rozhodnutí, v níž žalovaný poučuje stěžovatele o tom, že o jeho žádosti o udělení krátkodobého víza rozhodoval konzulát a důvody nevyhovění této žádosti uvedl prostřednictvím standardního formuláře, nelze považovat za relevantní reakci na stěžovateluvy žádost o předání a výmaz jeho osobních údajů. Stěžovatel se nedotazoval na to, jaký správní orgán je příslušný k vyřízení jeho žádosti o udělení krátkodobého víza, ani jak mu bude sdělen důvod nevyhovění takové žádosti. Naopak ve stěžovateluvě žádosti je srozumitelně vysvětlen jeho postup i důvod, pro který se s žádostí o sdělení daných informací obrací právě na žalovaného. Tím byla právě skutečnost, že se z rozhodnutí o neudělení krátkodobého víza dozvěděl, že se tak stalo na základě negativního závazného stanoviska vydaného Policií České republiky.

[29] Relevantní odpovědi, a tedy se zákonem souladným vyřízením stěžovateluvy žádosti nejsou ani odkazy a parafráze ustanovení právních předpisů v závěru napadeného rozhodnutí (blíže viz odst. [21]). Z prosté citace § 30 odst. 2 zákona o zpracování osobních údajů (podle kterého může odmítnout vyhovět žádosti, je-li zjevně nedůvodná nebo nepřiměřená, zejména proto, že se krátké době v téže věci opakuje) není zřejmé, na co konkrétně tímto žalovaný poukazuje. Uvedené ustanovení se nikterak nevztahuje ke konkrétním skutečnostem týkajícím se stěžovatele a posuzované žádosti. Pokud by měl žalovaný za to, že se v projednávaném případě jedná o žádost zjevně nedůvodnou či nepřiměřenou podle zmíněného ustanovení, musel by takový závěr v napadeném rozhodnutí srozumitelně odůvodnit, konkretizovat, jakou jinou žádost stěžovatel v téže věci v nedávné době rovněž podal, případně sdělit jiný relevantní důvod, pro který žádost za zjevně nedůvodnou či nepřiměřenou pokládá. Obdobně ani v napadeném rozhodnutí obsažený odkaz na unijní předpisy, z nichž žalovaný dovozuje, že nemá povinnost poskytnout informace, pokud je to nevyhnutelné pro výkon zákonného úkolu v souvislosti se záznamem nebo z důvodu ochrany práv a svobod třetích zemí, není nijak odůvodněný a není z něj zřejmé, jak se týká stěžovatele a projednávané věci.

[30] Jinými slovy, z vágního a nelogického odůvodnění napadeného rozhodnutí nevyplývá žádný jednoznačný závěr žalovaného o tom, že žádosti stěžovatele nevyhovuje ať již z důvodu ochrany práv a svobod třetích zemí či z důvodu toho, že by jeho žádost byla zjevně nedůvodná nebo nepřiměřená. Žalovaný totiž na jednu stranu stěžovateli sdělil informaci o tom, že v jednom ze systémů, ke kterým má přístup, nejsou zpracovávány jeho osobní údaje, současně však odkázal na své právo nevyhovět stěžovatelské žádosti a na různé důvody, na základě kterých tak může učinit. Z napadeného rozhodnutí tak s ohledem na výše uvedené vůbec není jasné, zda žalovaný napadeným rozhodnutím stěžovatelské žádosti nevyhověl, vyhověl, nebo vyhověl částečně a z jakých konkrétních důvodů. Konečně v souvislosti s požadavkem na výmaz osobních údajů, které žalovaný o stěžovateli zpracovává, se tomuto nedostalo žádné odpovědi ani vysvětlení. Na tuto část žádosti tedy žalovaný nereagoval vůbec.

[31] S ohledem na výše uvedené skutečnosti proto nelze napadené rozhodnutí považovat za přezkoumatelné. Není vůbec jasné, jak žalovaný vyřídil žádost o sdělení a předání osobních údajů, které o stěžovateli zpracovává, přičemž předmětem žádosti nebylo pouze sdělení informací souvisejících se Schengenským informačním systémem II, na nějž žalovaný své sdělení omezil. Žalovaný tak poskytl pouze nesouvisející a neúplné informace, na které se stěžovatel nedotazoval (o tom, v jakých informačních systémech není veden a odkazy na ustanovení, na jejichž základě žalovaný není povinen žádostem podle § 28 a § 29 zákona o zpracování osobních údajů vyhovět), a požadavek na výmaz osobních údajů zcela opomněl.

[32] Pro úplnost je třeba rovněž uvést, že i za situace, kdy by se v projednávaném případě jednalo o situaci předvídanou v § 28 odst. 3 či v § 29 odst. 5 zákona o zpracování osobních údajů, v níž by k ohrožení chráněných zájmů uvedených v § 28 odst. 2 uvedeného zákona došlo již samotným sdělením o vyhovění či nevyhovění žádosti, nebylo by možné napadené rozhodnutí považovat za přezkoumatelné. V takové situaci je totiž žalovaný povinen postupovat v souladu s uvedenými ustanoveními a informovat subjekt osobních údajů stejně jako ty žadatele, jejichž osobní údaje nezpracovává, případně je informovat tak, aby předcházeli ohrožení těchto chráněných zájmů. Je tak však povinen učinit přezkoumatelným a srozumitelným způsobem. To však žalovaný v projednávaném případě nesplnil, jak již Nejvyšší správní soud uvedl výše, nýbrž v napadeném rozhodnutí pouze sdělil jakousi polovičatou informaci, na niž se stěžovatel nedotazoval, a doplnil ji nijak neodůvodněnými odkazy na různá ustanovení právních předpisů bez zjevné souvislosti s posuzovanou věcí a obsahem zcela konkrétní stěžovatelské žádosti.

[33] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti (obdobně jako ve vyjádření k žalobě) doplňuje některé další informace a vysvětlení, a to zejména v souvislosti s VIS. Vyjádření žalovaného (ať již jde o vyjádření k žalobě nebo i kasační stížnosti) však není z povahy věci způsobilé nahradit odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nedostatky v soudním řízení přezkoumávaného správního rozhodnutí proto nelze zhojit ani ve vyjádření k žalobě, ani ve vyjádření ke kasační stížnosti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, či ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002-25, publ. pod č. 73/2004 Sb. NSS, nebo též usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74).

pokračování

Je tomu tak proto, že zákonnost rozhodnutí správního orgánu lze posuzovat toliko skrze v něm obsažené odůvodnění, a nikoliv skrze dodatečně učiněné vyjádření (k žalobě či ke kasační stížnosti). Ke skutečnostem doplněným ve vyjádření žalovaného při úvahách o přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí nelze přihlížet.

[34] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí vykazuje takové nedostatky, které způsobují jeho nepřezkoumatelnost. Nejvyšší správní soud přitom již dříve ve své judikatuře dovedl, že pokud správní soud přezkoumá nepřezkoumatelné správní rozhodnutí, zatíží stejnou vadou také svůj rozsudek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006-91). A právě o takový případ se jedná i v souzené věci. Napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť v něm městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, které je taktéž stíženo vadou nepřezkoumatelnosti pro absenci důvodů.

[35] Nejvyšší správní soud tedy shledal naplněným kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. S ohledem na to považuje za předčasné zabývat se posouzením kasačních námitek, které stěžovatel uplatnil z kasačních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

VI.

[36] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, a proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil napadený rozsudek. Jelikož by městský soud v novém řízení nemohl učinit nic jiného než zrušit napadené rozhodnutí, zrušil kasační soud podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1 věty první a odst. 4 s. ř. s. současně i napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm žalovaný věc opětovně posoudí, tentokrát však zohlední obsah stěžovatelovy žádosti (a v ní vytyčené zcela konkrétní požadavky) a žádost vyřídí v souladu se zákonem o zpracování osobních údajů a své závěry řádně a srozumitelně odůvodní. Nejvyšší správní soud však k uvedenému pro úplnost dodává, že tím žalovaného nikterak nezavazuje ke konkrétnímu způsobu rozhodnutí o stěžovatelově žádosti.

[37] Jelikož je Nejvyšší správní soud posledním soudem, který o věci rozhoduje, je povinen v souladu s § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodnout o nákladech řízení o žalobě i o kasační stížnosti. Stěžovatel jako v řízení úspěšný účastník má právo na náhradu nákladů řízení důvodně vynaložených v řízení proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl (srov. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona).

[38] Stěžovateli předně náleží náhrada zaplacených soudních poplatků za žalobu ve výši 3.000 Kč, za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč, celkem tedy 8.000 Kč.

[39] Stěžovatel dále vynaložil náklady na právní zastoupení. V řízení před městským soudem i před Nejvyšším správním soudem byl zastoupen advokátem Mgr. Petrem Hradilem, proto mu náleží náhrada nákladů spojených s tímto zastoupením; pro určení její výše se použije v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif).

[40] V řízení před městským soudem učinil právní zástupce stěžovatele pět úkonů právní služby, a to převzetí a přípravu právního zastoupení, sepsí žaloby, sepsí repliky k vyjádření

žalovaného a účast na dvou jednáních před soudem [§ 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu]. Za každý úkon právní služby náleží zástupci mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu] a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu); celkem tedy 17.000 Kč. Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem DPH, a proto se náhrada za zastupování zvyšuje o tuto daň ve výši 3.570 Kč (tj. 21 % z 17.000 Kč). Celkem tedy náklady vynaložené stěžovatelem na jeho právní zastoupení v řízení před městským soudem činí 20.570 Kč.

[41] V řízení před Nejvyšším správním soudem učinil zástupce stěžovatele jeden úkon právní služby spočívající v sepisu kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za tento úkon právní služby náleží zástupci stěžovatele rovněž odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu] a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu); celkem tedy 3.400 Kč. I v tomto případě se náhrada za zastupování zvyšuje o daň z přidané hodnoty ve výši 714 Kč (21 % z 3.400 Kč), celkem tedy náklady právního zastoupení v řízení o kasační stížnosti činí 4.114 Kč.

[42] Celková částka nákladů řízení za řízení o žalobě a o kasační stížnosti činí 32.684 Kč. Uvedenou částku je žalovaný povinen uhradit k rukám zástupce stěžovatele v přiměřené lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. prosince 2024

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu